

LOFAVØR BILFORSIKRING

TOPPKASKO

Vilkår av 01.05.2010

INNHold:

1. Hvem forsikringen gjelder for
2. Hvor forsikringen gjelder
3. Hva forsikringen dekker
4. Forebygging av skade og begrensning av tap
5. Melding om skade
6. Erstatningsberegning
7. Egenandeler
8. Bonus-/malusregler
9. Fører- og passasjerulykke
10. Rettshjelp

Ansvarsbegrensninger ved endring av risikoen og sikkerhetsforskrifter.

1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er angitt i forsikringsbeviset (forsikringstaker), og for enhver rettmessig bruker /fører av bilen.

Hvis det ikke er særskilt avtalt og framgår av forsikringsbeviset, gjelder ikke forsikringen til fordel for panthaver eller andre som har økonomisk interesse i bilen enn forsikringstakeren.

Ved eierskifte opphører forsikringen. Forsikringen gjelder likevel i 14 dager etter eierskifte for den nye eieren, hvis denne ikke har egen forsikring.

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Europa, samt i Tyrkia og Israel. Rettshjelpforsikringen gjelder innen Norden.

Myndighetene i følgende land krever internasjonalt forsikringskort ("Grønt kort") for å tillate grensepassering uten at særskilt ansvarsforsikring tegnes: Albania, Andorra, Bosnia Herzegovina, Bulgaria, Hviterussland, Israel, Makedonia, Moldova, Romania, Russland, Serbia & Montenegro, Tyrkia og Ukraina.

Det kan forekomme at enkelte stater i Europa ikke aksepterer "Grønt kort" fordi de ikke er med i internasjonalt forsikringssamarbeid. Disse stater forlanger at det tegnes egen ansvarsforsikring ved innreise (grenseforsikring). Når slik grenseforsikring er avtalt, gjelder selskapets ansvarsforsikring bare skade som rammer fører og reisende med bilen.

3. Hva forsikringen dekker

Forsikringen gjelder den bilen som er angitt i forsikringsbeviset, slik den er levert ny fra forhandler i seriemessig utførelse, inklusiv standard integrert lyd- og bildeanlegg.

I tillegg omfatter forsikringen

- fastmontert tilleggsutstyr med inntil kr 10 000.
- inntil 4 ekstra dekk/felger av den type bilen seriemessig er utstyrt med, samt brannslukningsapparat, barneseter og førstehjelpsutstyr.
- løsøre – ikke komponenter for lydanlegg til bruk i bil, mobiltelefon, penger, verdipapirer, smykker og armbåndsur - i bilen eller i påmontert låsbar bagasjeboks og som tilhører forsikringstaker eller dennes medlemmer av den faste husstand. CD/DVD-er, kassetter, MiniDisc-er og lignende media for lyd og bilde erstattes med til sammen inntil kr 1 500. Den samlede erstatning er begrenset til kr 10 000.
- skade på lakk utover det som tilsvare bilen i seriemessig utførelse, med inntil kr 20 000.
- utgifter til leiebil etter erstatningsmessig skade, tilsvarende forsikret bil, men allikevel begrenset opptil middels stor bil (f.eks Ford Mondeo, VW Passat o.l.). Leiebiltiden er begrenset til normal reparasjonstid. Ved tyveri eller kondemnasjon av bil dekkes utgifter til leiebil fra skaden er meldt til selskapet og inntil en uke etter at erstatningstilbud er sendt. Bruk av leiebil skal godkjennes av selskapet på forhånd.

(Beløpsgrensene på kr 10 000 er utvidet til kr 20 000 siden toppkasko er valgt).

SKADE PÅ BILEN

Brann

Skader som erstattes:

- Brann, lynnedslag eller eksplosjon.

Skader som ikke erstattes:

- *Eksplosjon i elektriske bilers batteripakke.*

Tyveri

Skader som erstattes:

- Tyveri, brukstyveri og forsøk på tyveri og hærverk i forbindelse med dette. Det anses ikke som tyveri dersom den skyldige tilhører sikredes husstand eller er ansatt sjåfør. (jf. Straffelovens § 260).

Bruddskade på vindusruter

Skader som erstattes:

- Bruddskade på bilens vindusruter front-, side- og bakruter. Det er en betingelse for rett til erstatning at nye ruter innsettes, eller at skaden repareres. Hvis ruten repareres erstattes inntil kr 600. Ved skifte av ruter erstattes ikke mer enn 50 % av gjenanskaffelsesverdien på bilen beregnet ut fra bilens tekniske tilstand, umiddelbart før skaden inntraff.

Kasko

Skader som erstattes:

- Sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk eller skade ved annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Maskinskade

Skader som erstattes:

- Maskinskade til bilen er 8 år.

Forsikringen dekker mekanisk eller elektronisk skade som skjer tilfeldig og plutselig på den forsikrede bils motor, girkasse og drivverk, og som hindrer fortsatt framdrift av bilen.

Skader som ikke erstattes:

- *Skade på bilen som sikrede - eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for bilen - har voldt forsettlig. Er skaden framkalt ved grov uaktsomhet, avgjøres det under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om selskapet skal betale noe, og i tilfelle hvor mye.*
- *Skade som oppstår når bilen blir kjørt av person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og sikrede eller den som er ansvarlig for bilen visste eller burde vite det.*
- *Skade som oppstår under terrengkjøring i strid med gjeldende regler for motorisert ferdsel i utmark.*
- *Skade som oppstår ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp eller fartsprøver.*
- *Utskifting eller omkoding av låser, samt dekk og felger som ikke er skadd.*
- *Skade oppstått under utleie av bilen.*
- *Skade oppstått under bruk som drosje eller budbil.*
- *Maskinskade, med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med annen erstatningsmessig skade.*

Siden toppdekning er valgt gjelder likevel maskinskade, med følgende unntak:

- *Maskinskade som andre kan gjøres ansvarlig for.*
- *Maskinskade som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen tæring.*
- *Maskinskade som skyldes bruk av deler som avviker fra fabrikantens utførelse, ombygging, chip-trimming o.l.*
- *Maskinskade som skyldes unormal bruk eller belastning av bilen.*
- *Maskinskade på elektriske bilers batteripakke.*

REDNINGSFORSIKRING

Persontransport

Forsikringen erstatter nødvendige merutgifter til hjemreise med rimeligste kommunikasjonsmiddel til bosted i Norden når

- fører/passasjer rammes av ulykkestilfelle, plutselig sykdom eller død slik at reisen ikke kan fortsette med bilen.
- erstatningsmessig skade eller upåregnelig driftsstopp gjør at reisen ikke kan fortsette fordi bilen er så alvorlig skadd at den ikke kan settes i trafiksikker stand innen rimelig tid.
- bilen er stjålet og ikke kommet til rette innen rimelig tid.

Hvis sikrede ønsker det, erstattes nødvendige merutgifter ved fortsatt reise til bestemmelsesstedet når dette er rimeligere enn hjemreise til bosted i Norden.

Ved forsikringstilfelle utenfor Norden erstattes utgifter til leiebil slik at fastlagt reiserute kan følges, under forutsetning av at leieforholdet er godkjent av selskapet på forhånd. Leiebilsutgiftene dekkes med inntil kr 350 pr dag, maks 30 dager.

Utgifter til drivstoff, fergetransport, veiavgifter, ekstra ulykkesforsikring og selvassuransforsikring dekkes ikke.

Berging, tauing og transport av bil

Forsikringen erstatter

- utgifter til nødvendig transport av bil med tilhenger/campingvogn til nærmeste verksted som kan utføre reparasjonen i forbindelse med erstatningsmessig skade eller upåregnelig driftsstopp (også utelåsing). Hvis bilen kan repareres på stedet, erstattes reparasjonskostnadene så sant dette faller rimeligere.
- utgifter til assistanse ved upåregnelig driftsstopp på fast bopel.
- utgifter til assistanse ved tom drivstofftank.

- merutgifter ved henting/transport av etterlatt bil med tilhenger/campingvogn i forbindelse med skade som nevnt ovenfor.

Erstatningen er begrenset til bilens verdi etter skaden.

ANSVAR FOR SKADE PÅ PERSONER OG ANDRES TING

Forsikringen omfatter ansvar etter bilansvarslovens kap. II med ubegrenset beløp for personskade og for tingskade med inntil kr 10 000 000 pr skadetilfelle.

Skade på gods dekkes ikke utover bestemmelsene i bilansvarsloven.

Skader som ikke dekkes:

- *Skade som oppstår ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp eller fartsprøver.*

Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar.

FØRER-/PASSASJERULYKKESFORSIKRING

Forsikringen omfatter ulykkesskade som rammer fører eller passasjer som befinner seg i eller på bilen. Dersom fører eller passasjer er utenfor bilen når skaden inntreffer, er også slik skade dekket dersom bilen er den direkte årsaken til skaden.

For nærmere bestemmelser, se punkt 9.

RETTSHJELPFORSIKRING

Forsikringen dekker nødvendige utgifter til advokat, rettshjelpere, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede bil.

For nærmere bestemmelser, se punkt 10.

4. Forebygging av skade og begrenning av tap

Er det overhengende fare for at en skade vil inntreffe, eller er en skade inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham eller henne for å avverge eller begrense tapet.

5. Melding om skade

Når skade er inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold gi selskapet melding om skaden, samt gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Sikrede skal medvirke til at skaden kan besiktiges på selskapets anmodning. De skadde gjenstander skal holdes tilgjengelige for besiktigelse. Selskapet oppnevner takstmann.

Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

Selskapet forbeholder seg retten til å kunne undersøke den skadde gjenstand eller deler av den skadde gjenstand, herunder midlertidig fjerne disse fra skadestedet, i den utstrekning dette er nødvendig for å klarlegge årsaksforhold og selskapets erstatningsansvar.

Brann-, tyveri-, hærverk- og personskade skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes til politiet hvis selskapet forlanger det.

Sammenstøt med dyr skal umiddelbart meldes politi eller viltneemd på stedet.

Se for øvrig bestemmelsen om meldefrist og foreldelse i Generelle vilkår, punkt 5.

6. Erstatningsberegning

Forsikringsavtalelovens § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende bestemmelser:

ERSTATNINGSREGLER VED KONDEMNASJON

Dersom reparasjon av skaden etter selskapets vurdering ikke vil være teknisk eller økonomisk forsvarlig, beregnes og erstattes skaden med hvor mye det på skadedagen ville ha kostet å anskaffe en bil i vesentlig samme stand og av tilsvarende fabrikk, type og årgang (markedsverdien).

Den skadde bilen tilfaller selskapet. Hvis det avtales at sikrede beholder den skadde bilen, gjøres fradrag i erstatningen for bilens verdi i skadd stand og for omregistreringsavgiften for denne. Selskapet avgjør om den skadde bilen kan gjenoppbygges.

Forsikringstakeren har rett til ny bil av tilsvarende fabrikk, type, årgang, og med fabrikkmontert tilbehør dersom

- reparasjonsomkostningene vil overstige 60 % av bilens nyanskaffelsesverdi på skadedagen (listepriis hos forhandler uten hensyn til rabatter og spesialpris), og
- bilen ikke har vært kjørt over 15 000 km og tidligere ikke har vært utsatt for skade som overstiger 10 % av bilens nyanskaffelsesverdi, og
- skaden inntreffer innen ett år etter at bilen som fabrikkny var registrert på forsikringstakeren.

Selskapet har adgang til å foreta kontantoppgjør med hva det på skadedagen ville ha kostet selskapet å anskaffe en tilsvarende bil.

ERSTATNINGSREGLER VED REPARASJON

Hvis ikke annet er avtalt, skal skaden takseres.

Reparasjon kan bare påbegynnes med selskapets samtykke.

Er reparasjon etter selskapets vurdering teknisk og økonomisk forsvarlig, erstattes reparasjonsutgiftene.

Selskapet har rett til å bestemme at reparasjon skal foretas.

Selskapet kan avgjøre hvor reparasjon skal foretas.

Er reparasjon av de enkelte skadde deler etter selskapets vurdering ikke teknisk og økonomisk forsvarlig, utskiftes de med tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende deler.

Blir en del som er verdiforringet som følge av tidligere ikke utbedrede skader (slitasje, korrosjon e l) erstattet med en del uten verdiforringelse, gjør selskapet et skjønnsmessig fradrag for forbedringen.

Selskapet kan avslå erstatningen hvis de utskiftede deler ikke kan forevises.

Selskapet har rett til å overta utskiftede deler/gjenstander, fri for heftelser.

Følgende erstattes ikke:

- *Merutgifter til foreløpig reparasjon, overtidsbetaling og flyfrakt.*
- *Merkostnader som følge av at selskapets anvisning av reparasjonssted eller leverandør ikke blir fulgt.*
- *Verdiforringelse eller tap av garantiavtale.*

Selskapet er ikke ansvarlig for mangelfull reparasjon og eventuelle reklamasjonskrav må rettes til verkstedet.

ERSTATNINGSREGLER VED KONTANTOPPGJØR

Arbeidskostnadene ved kontantoppgjør erstattes med 50 % av normalpris på verksted.

Selskapet betaler merverdiavgift etter framlagte kvitteringer.

ERSTATNINGSREGLER FOR BIL SOM ER FORSVUNNET

Dersom bilen er stjålet, og ikke kommet til rette etter 21 dager, beregnes og erstattes skaden med hvor mye det på skadedagen ville ha kostet å anskaffe en bil i vesentlig samme stand og av tilsvarende fabrikk, type og årgang (markedsverdien).

Kommer bilen til rette før utbetaling har funnet sted bortfaller avtalen om kontanterstatning. Bilen er fortsatt sikredes eiendom.

Kommer bilen til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å kjøpe denne tilbake fra selskapet. Sikrede må i så fall gi selskapet skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at selskapet har sendt beskjed om at bilen er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller bilen selskapet.

ERSTATNINGSREGLER FOR FASTMONTERT TILLEGGSUTSTYR

Ved tap av, og skade på fastmontert tilleggsutstyr, må sikrede legge fram dokumentasjon som bekrefter tidspunktet for anskaffelsen av utstyret, typespesifikasjon, utstyrets verdi, selgers navn og hvem som har montert utstyret. Legges ikke slik dokumentasjon fram, kan selskapet helt eller delvis avslå erstatningskravet.

Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen vil koste selskapet å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting.

For radio/musikkanlegg og annet elektronisk utstyr gjøres fradrag i erstatningen fra tingen er 4 år. Fradraget utgjør 20 % for hvert påbegynte år, maks 80 %.

Kommer ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å kjøpe tingen tilbake fra selskapet. Sikrede må i så fall gi selskapet skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at selskapet har sendt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen selskapet.

ERSTATNINGSREGLER FOR LØSØRE

Ved tap av, og skade på løsøre, kan selskapet kreve dokumentasjon som bekrefter tidspunktet for anskaffelsen av løsøret, typespesifikasjon, løsørets verdi og selgers navn.

Legges ikke slik dokumentasjon fram, kan selskapet helt eller delvis avslå erstatningskravet.

Forsikringsverdien av løsøre settes til hva det på skadedagen vil koste selskapet å anskaffe tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende ting. Fradrag vurderes på grunn av alder, slitasje, sannsynlige brukstid og anvendelighet (verdiforringelse). Er verdiforringelsen mindre enn 1/3 av gjenanskaffelsesprisen, gjøres det likevel ikke fradrag.

For elektriske apparater gjøres det fradrag i erstatningen fra tingen er 5 år. Fradraget utgjør 10 % for hvert påbegynt år, maks 80 %.

For datautstyr gjøres det fradrag i erstatningen fra tingen er 1 år. Fradraget utgjør 20 % for hvert påbegynt år, maks 80 %.

Kommer ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å kjøpe tingen tilbake fra selskapet. Sikrede må i så fall gi selskapet skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at selskapet har sendt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen selskapet.

ERSTATNINGSREGLER FOR MASKINSKADE

Normalt slitasjefradrag inngår i fradraget som følge av tabellen nedenfor. Er de utskiftede delene vesentlig mer slitt eller forringet enn hva som regnes som normalt, kan det gjøres et skjønnsmessig fradrag for dette.

Det gjøres fradrag i erstatningen når bilen er 2 år, ut fra følgende tabell:

Bil som på skadedagen har kjørt:	Fradrag:
inntil 40 000 km	0% minimum kr 3 000
inntil 70 000 km	20% minimum kr 3 000
inntil 100 000 km	30% minimum kr 3 000
inntil 150 000 km	40% minimum kr 3 000
inntil 200 000 km	50% minimum kr 3 000
inntil 250 000 km	60% minimum kr 3 000
over 250 000 km	70% minimum kr 3 000

I tilfeller hvor det kan benyttes tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, brukte deler, gjøres det kun fradrag i arbeidspenger inklusive avgift.

REGRESS

Har selskapet utbetalt erstatning for skade som det etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstaker å betale beløpet tilbake til selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede/forsikringstaker har gitt uriktige opplysninger om bilens tilstand i forbindelse med skade.

ENDRING AV RISIKO

Hvis den avtalte årlige kjørelengde overskrides, og det ikke gis melding om dette, vil

- erstatningen bli redusert i samme forhold som mellom betalt premie og den premie som skulle vært betalt, jf FAL § 4-7. Ved skade blir kilometerstand på skadetidspunktet sammenholdt med de kilometerbegrensninger som framgår av forsikringsbeviset og tidspunkt for disse avlesninger, uavhengig av forsikringsavtalens gyldighetsperiode. Konstanteres overskridelse, anses denne i sin helhet å ha funnet sted i inneværende forsikringsår.
- allerede utbetalt erstatning kunne kreves tilbakebetalt fra forsikringstaker, likevel begrenset til 3 ganger den årspremien som skulle vært betalt for forsikringen uten bonus.

SKJØNN

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår legges til grunn.

7. Egenandeler

I erstatningsoppgjøret fratrekkes den egenandel som framgår av punktene nedenfor, hvis ikke annet framgår av forsikringsbeviset.

Skal erstatningen avkortet/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.

Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

KASKOSKADE

Egenandelen framgår av forsikringsbeviset.

Ved påkjørsel av dyr som går løse på vei, trekkes ikke egenandel - eventuelt reduseres denne med inntil kr 3 000 hvis den egenandel som framgår av forsikringsbeviset er høyere.

Er føreren i skadeøyeblikket under 23 år, økes avtalt egenandel med kr 6 000. Dette gjelder ikke dersom forsikringen omfatter ungdomsgaranti eller ungdomsavtale.

BRANN- OG TYVERISKADE

Egenandelen er kr 3 000, med mindre annet framgår av forsikringsbeviset.

Egenandelen reduseres med inntil kr 3 000 ved

- tyveri av eller fra bil med montert FG*)- godkjent alarm, eller fabrikkmontert alarm som var i drift på skadetidspunktet.
- tyveri av bil med FG*)- godkjent søke og gjenfinningssystem som var i drift på skadetidspunktet.
- tyveri av bil med startspærre eller annet FG*)- godkjent tyverisikringsutstyr montert og i bruk.

*FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd

BRUDDSKADE PÅ VINDUSRUTER

Egenandelen er kr 2 000.

Ved reparasjon av vindusrute i stedet for skifting, fratrekkes ingen egenandel, men erstatningen er begrenset til kr 600.

MASKINSKADE

Egenandelen er kr 3 000. Hvis fradraget i følge erstatningsreglene i punkt 6 utgjør mer enn kr 3 000, trekkes ikke egenandel.

REDNING

Egenandelen er kr 500.

RETTSHJELP

Egenandelen er kr 3 000 med tillegg av 20% av det overskytende.

8. Bonus-/malusregler

Bonus/malus er et premierings- og belastningssystem avhengig av skadeforløp på den enkelte forsikringsavtale. Bonus/malus reguleres ved forsikringsavtalens hovedforfall. Bonus/malus gis på den bonusberettigede del av premien. Bonus tilhører forsikringstaker/eier av bilen. Ubenyttet bonus foreldes etter 3 år.

OPPARBEIDELSE AV BONUS

Det gis 30 % startbonus ved første gangs forsikring. Deretter økes bonusen med 10 % for hvert skadefrie år, inntil 70 % bonus. Etter 3 skadefrie år med 70 % bonus, gis 75 % bonus. Etter 3 skadefrie år med 75 % bonus, kan det velges mellom følgende toppbonusordninger:

- Fortsatt 75 % bonus og ikke bonustap ved første skade. Hvis det inntreffer en skade, kan det etter nye 3 skadefrie år med 75 % bonus igjen velges toppbonusordning.
- Toppbonus 80 %. Ved skade reduseres bonus til 70 %. Etter 3 skadefrie år gis det opprykk til 75 % bonus. Etter ytterligere 3 skadefrie år med 75 % bonus kan det igjen velges toppbonusordning.

BONUSTAP (PREMIETILLEGG)

Bonustap beregnes ikke ved brann-, tyveri-, rettshjelp-, glass-, leiebil-, maskin- og redningsskader samt fører-/passasjerulykke, naturskader i h h t lov om naturskader og påkjørsel av dyr som går løse på vei. Bonustap beregnes både for ansvars- og kaskoforsikringen, selv om selskapet utbetaler erstatning bare under en av forsikringsformene.

Etter hver skade som fører til utbetaling for selskapet reduseres bonus slik:

Bonus før skade:	Bonus etter skade:
80%	70%(1.årstrinn)
75%(f o m 4.årstrinn)	75%(1.årstrinn)
75%	60%
70%	40%
60%	30%
50%	20%
40%	10%
30%	0%

Bonus før skade:	Malus (premietillegg) etter skade:
20%	10%
10%	20%
0%	40%

Var det tilleggspremie (malus) før skaden inntreffer, forhøyes premien ytterligere med 40 % av grunnpremien.

9. Fører-/passasjerulykkesforsikring

HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter ulykkeskade som rammer fører eller passasjer som befinner seg i eller på bilen. Dersom fører eller passasjer er utenfor kjøretøyet når skaden inntreffer, er også slik skade dekket dersom bilen er den direkte årsaken til skaden.

Hver person er dekket med følgende forsikringssummer:

- Kr 200 000 ved 100 % varig medisinsk invaliditet.
- Kr 100 000 ved død såfremt forsikrede da han/hun døde hadde ektefelle/samboer og/eller barn under 20 år i live. I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 50 000.

Definisjon av ulykkeskade

Ulykkeskade er en fysisk skade på kroppen forårsaket av en tilfeldig, plutselig ytre begivenhet (ulykkestilfelle).

Ulykkesskade omfatter ikke skade som anses å ha sin årsak i sykdom, sykkelig tilstand eller disposisjon. Skade på sinnet regnes ikke som ulykkesskade med mindre det samtidig er påført fysisk skade som medfører varig medisinsk invaliditet.

Definisjon av livsvarig medisinsk invaliditet

Med livsvarig medisinsk invaliditet menes skade på kroppen vurdert uavhengig av skadelidtes arbeidsevne. Invaliditeten fastsettes uavhengig av yrke, sosial status og individuelle anlegg og baseres på tabell gitt av Helse- og Omsorgsdepartementet i forskrift av 21.04.97 del 2 og 3, men ikke det øvrige regelverk. Vurderingen skal være rent tabellarisk. Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 % selv om flere kroppsdelar eller organer er skadd.

BEGRENSNINGER I SELSKAPETS ANSVAR

Uaktsom fremkalling av forsikringstilfellet.

Har den forsikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet eller økt skadens omfang, kan selskapets ansvar reduseres eller falle helt bort. Bestemmelsen omfatter følgen av selvforskyldt beruselse.

Forsettlig fremkalling av forsikringstilfellet.

Har den forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet ikke ansvarlig. Selskapet er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med "rekkevidden" forstås den umiddelbare følge av handlingen, nemlig legemsskaden.

Selskapet svarer ikke for selvmord eller forsøk på selvmord med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring (på grunn av ytre årsaker) og ikke sinnslidelse i medisinsk forstand.

HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

1. Skade som skyldes besvimelse eller annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon.
2. Skade som skyldes inntak av sovemidler, smertestillende eller narkotiske midler.
3. Selv om en ulykkesskade kan påvises som årsak, er følgende sykdommer eller sykelige tilstander unntatt fra forsikringen:
  - Muskel-/skjelettsykdommer, for eksempel skivelesjon, nucleusprolaps, ischias, lumbago, hekseskudd, revmatisme, leddrevmatisme, artritt, artrose, spondylose, spondylartrose, "gikt", fibrositt, fibromyalgi, spinalstenose, osteochondrose, rotsyndrom, rotkompresjon, spondylolisthese.
  - Blodsykdommer, for eksempel anemi.
  - Hjerte- karsykdommer, for eksempel hjerteinfarkt, hjerneslag, åreknuter, angina pectoris.
  - Kreftsykdommer.
  - Psykiske/psykiatriske lidelser.

ERSTATNINGSREGLER FOR ULYKKESSKADE

Utbetaling ved dødsfall som følge av ulykkesskade

Dersom ulykkesskaden medfører dødsfall innen ett år fra skadetidspunktet, utbetales den avtalte

forsikringssummen. Dersom det tidligere er utbetalt erstatning for medisinsk invaliditet for samme skade, reduseres utbetalingen med det tidligere utbetalte beløpet.

Ved forsikredes død utbetales forsikringssummen til ektefelle/samboer, livsarvinger, testamentsarvinger eller øvrige arvinger etter loven. Disse er begunstiget i den rekkefølge de her er nevnt.

En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Registrert partner i henhold til lov om partnerskap av 30. april 1993 nr 40 er likestilt med ektefelle.

Som samboer regnes person som den forsikrede lever sammen med i ekteskapslignende forhold når det av Folkeregisterets registrering av flyttedato framgår at vedkommende har hatt samme bopel som den forsikrede de siste 2 år, samt person som har felles bopel og felles barn med den forsikrede. Hvis det på det tidspunkt ulykken inntrådte forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap/registrert partnerskap kunne inngås, anses vedkommende ikke som samboer.

En person regnes ikke som samboer lenger enn til det tidspunkt det foreligger faktisk samlivsbrudd eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon av annen grunn ikke lenger er oppfylt.

Utbetaling ved varig medisinsk invaliditet som følge av ulykkesskade

Retten til erstatning inntreder dersom den sikrede innen 3 år etter at skadetilfellet fant sted er bedømt som varig medisinsk invalid.

Erstatningen fastsettes forholdsmessig etter medisinsk invaliditetsgrad.

Plikt ved skade

Skadelidte skal snarest søke lege og følge legens anvisninger og behandlingsopplegg. Skadelidte har selv rett til å velge lege. Spesialist ved regionsykehus, sentralsykehus eller Rikshospitalet bør fortrinnsvis benyttes.

Hvis selskapet i forbindelse med erstatningssaken finner det nødvendig med ny legeundersøkelse, kan selskapet foreslå en uavhengig lege som ikke har spesiell tilknytning til selskapet. Undersøkelsen betales av selskapet. Hvis skadelidte motsetter seg slik undersøkelse av uavhengig lege, kan det få betydning for selskapets plikt til å betale erstatning.

10. Rettshjelp

10.1 UTGIFTER SOM DEKKES

Selskapet dekker nødvendige utgifter til advokat, rettshjelpere (jf domstolsloven § 218), retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av

- personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede bil.

Rettshjelp utgifter for juridiske personer som dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelser og lignende dekkes ikke.

Likevel dekkes sikredes andel av utgifter når nevnte juridiske personer representerer sikrede i den egenskap som er nevnt i ovenstående avsnitt.

10.1.1 Utgifter til rettsbehandling

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet. Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak.

Idømte saksomkostninger dekkes ikke når sikrede er ankende part eller motanker. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag.

Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

10.1.2 Saksomkostninger ved forlik

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må eventuell avtale om at hver av partene skal bære egne saksomkostninger ikke inngås uten etter godkjenning av selskapet.

10.1.3 Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf domstolsloven § 1), og ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

10.1.4 Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

Rettshjelp utgifter dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forstod eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

10.1.5 Tvist oppstått etter at bilen er solgt

Dersom sikredes bil er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier/rettighetshaver.

10.2 UTGIFTER SOM IKKE DEKKES

Selskapet dekker ikke rettshjelp utgifter ved

1. tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.
2. tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
3. tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.

4. *tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.*
5. *straffesak og ærekrenkelsessak. Likevel dekkes sikredes utgifter når denne i slike saker krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt.*
6. *tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling unntatt fra dekning.*
7. *tvist i saker om personskade hvis ikke motpart eller dennes forsikringsselskap skriftlig har avslått å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand. Likevel dekkes utgifter i saken etter saksanlegg, hvor saksomkostningsspørsmålet avgjøres av retten i henhold til tvistemålslovens bestemmelser. Dette gjelder også ved voldgift.*

10.3 DEFINISJON AV TVIST

Med tvist forstås at et krav er framsatt og bestridt, helt eller delvis – muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne anses som tvist.

Med saksanlegg forstås utgifter fra og med forberedende arbeid med forliksklage/stevning.

10.4 FORSIKRINGSSUM

Samlet erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100 000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

Selskapets ansvar er alltid begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

10.5 ERSTATNINGSREGLER FOR RETTSHJELP

Vil sikrede søke erstatning under rettshjelp i tvist som omfattes av forsikringen, må selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig.

Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede velger selv den advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

Før saksanlegg dekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende utført, i henhold til tvistemålslovens § 176.

Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol, eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør skal salærkrav dokumenteres med spesifisert timeliste og timesats. Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandelen er betalt.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges for Den Norske Advokatforening.

ANSVARSBEGRENSNINGER VED ENDRING AV RISIKOEN OG SIKKERHETSFORSKRIFTER LOFAVØR BILFORSIKRING

Ansvarsbegrensninger LOfavør bil:

Dersom risikoen endres, forsikringsgjenstanden benyttes på en annen måte enn premieberegningen forutsetter eller det er gjort endringer som betinger høyere premie, har SpareBank1 Skadeforsikring tatt forbehold om ansvarsbegrensning og om nedsettelse av erstatningen, jf FAL §§ 4-6 og 4-7.

Erstatningen kan reduseres eller falle bort dersom

- de sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset ikke gjennomføres eller holdes vedlike.
- bilen tas i bruk på annen måte enn avtalt.
- bilen benyttes av personer under 23 år, med mindre dette er angitt i forsikringsbeviset.
- det foretas endringer av bilens ytelse eller ombygging av bilen.
- den avtalte kjørelengde overskrides.
- reparasjonen er foretatt av person uten kompetanse til dette.

Sikkerhetsforskrifter LOfavør bil:

Sikkerhetsforskriftene er påbud SpareBank 1 Skadeforsikring har fastsatt for å forebygge faren for skader og for å begrense omfanget ved eventuelle skader. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller å påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort, jf FAL § 4-8. Det samme gjelder for andre som med sikredes samtykke er ansvarlig for bilen, jf FAL § 4-11.

Sikring av fører og passasjer

Fører og passasjer skal bruke sikkerhetsbelte og annen påbudt sikring i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift. Bilen skal være utstyrt med minst en godkjent refleksvest. Refleksvestene skal være lett tilgjengelig fra førerplassen. Ved nødstands er det påbudt for føreren å bruke refleksvest når denne beveger seg utenfor bilen.

Førerkort/førerett

Føreren av bilen skal ha gyldig førerkort/førerett for vedkommende kjøretøykategori i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.

Vognkort

Vognkortets Del 2 skal oppbevares atskilt fra kjøretøyet og på en slik måte at det ikke kan benyttes av uvedkommende.

Tap av vognkort skal umiddelbart meldes til trafikkstasjonen.

Øvelseskjøring

Under øvelseskjøring skal elev og ledsager oppfylle gjeldende bestemmelser fastsatt i lov/forskrift om lovlig øvingskjøring.

Utrustning, overbelastning og vedlikehold

Bilen skal være utrustet slik at den er i trafiksikker stand. Gods skal sikres forsvarlig. Den skal ikke overbelastes, og behandling og vedlikehold av bilen skal skje i henhold til fabrikantens/leverandørens anbefalinger og i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.

Bilens væskekjølesystem skal være påfylt frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold. Fabrikantens serviceintervaller skal overholdes.

Utgifter til rettsbehandling

Sikrede skal ved eventuell dekning av utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten innhente forhåndsgodkjennelse av selskapet.

Saksomkostninger ved forlik

Sikrede skal ved eventuell inngåelse av avtale om saksomkostninger ved forlik innhente forhåndsgodkjennelse av selskapet.

Nøkler

- Nøkler skal oppbevares atskilt fra bilen når denne forlates og på en slik måte at de ikke kan benyttes av uvedkommende.
- Eier eller rettmessig bruker skal ha tilsyn med nøkler som ikke er i bruk eller sørge for at disse er innelåst i bygning eller rom i bygning.
- Biler med elektronisk startsperrre skal uten unødig opphold få denne omprogrammert dersom nøkler er kommet på avveie.

Tyverisikring

- Bilen skal være lukket og låst når det ikke er personer i den.
- Deler av bilen som midlertidig er avmontert, skal være innelåst.
- Ekstra dekk og felger skal være innelåst. I fellesgarasje skal ekstra dekk og felger være fastlåst til bygning.
- Fastmontert utstyr skal være montert slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel.
- Radio-/musikkanlegg skal være fastmontert eller montert i tyverikassett.
- Skiboks, sykkel- eller skistativ skal være fastmontert og låst.
- Løsøre som etterlates i bil, skal oppbevares i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsynsmulighet.